

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2

Četrtek, 4. junij 2015 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtrega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike v izpitni poli so črno-bele. Pri nekaterih nalogah, ki zahtevajo natančnejši odgovor, je enaka slika tudi v priloženi barvni prilogi. Tam, kjer se slike podvajajo, je to zapisano tudi v nalogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 28 strani (1–28), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 4 strani (29–32).

M 1 5 1 5 6 1 1 2 0 2

M 1 5 1 5 6 1 1 2 0 3

3/32

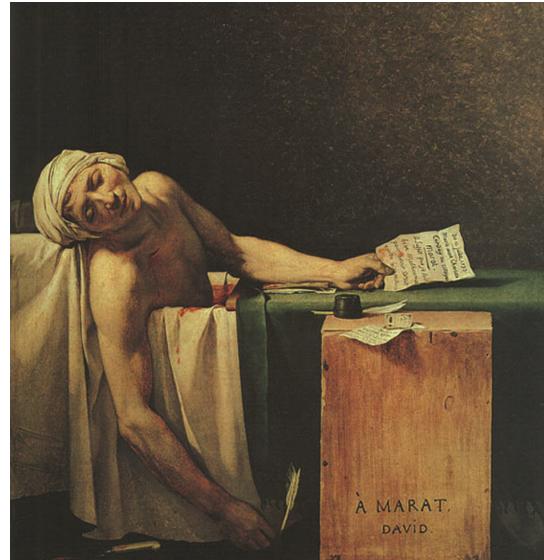
V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Prepoznavanje obdobja***Slika 1*

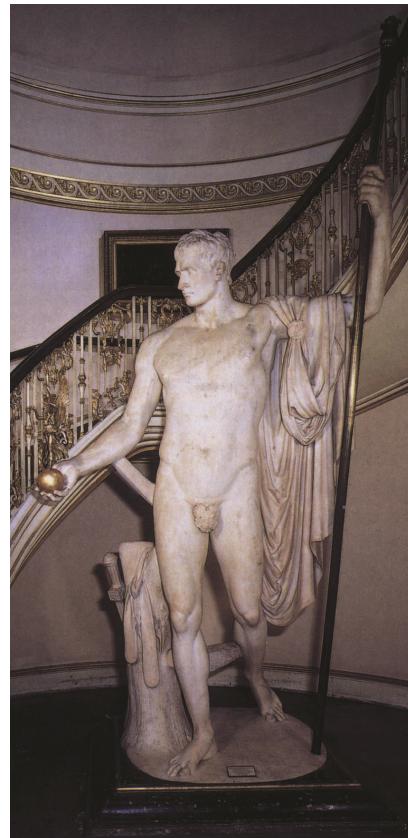
(Vir: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998)

Slika 2 (slika 1 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames und Hudson, London 1997⁵)

Slika 3 (slika 2 v barvni prilogi)

(Vir: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998)

Slika 4

(Vir: E. Annoscia idr., Umetnost: svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000)

- 1.1. Kako se imenuje slog, ki je nastal kot odziv na rokoko ter se je po Evropi uveljavil ob koncu 18. in na začetku 19. stoletja? Pomagajte si s slikami od 1 do 4 (slike 2 in 3 sta slike 1 in 2 v barvni prilogi).

(1)

V kateri državi se je ta slog začel in kdo je glavni predstavnik sloga v slikarstvu?

(2)

Kdo je bil glavni mecen tega slikarja?

(1)
(4 točke)

- 1.2. S pomočjo del na slikah 2 in 3 (slike 1 in 2 v barvni prilogi) napišite, kaj je glavna vsebinska značilnost tega obdobja.

(1 točka)

- 1.3. Arhitekturo katerega obdobja je posnemalo umetniško delo na sliki 1 in kateri stebri red je uporabljen?

(2)

Kateri antični motiv posnema arhitektura na sliki 1?

(1)
(3 točke)

- 1.4. S pomočjo upodobitve na sliki 3 (slika 2 v barvni prilogi) ugotovite, kdo je bil najpomembnejši slovenski predstavnik tega sloga in kje je deloval.

(2)

Navedite naslov in nahajališče slike 3 (slika 2 v barvni prilogi) ter opišite njeno zgodbo.

(3)
(5 točk)

- 1.5. Oglejte si delo na sliki 4 ter napišite ime kiparja in ime antičnega boga, ki ga kip predstavlja.

(2 točki)

7/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

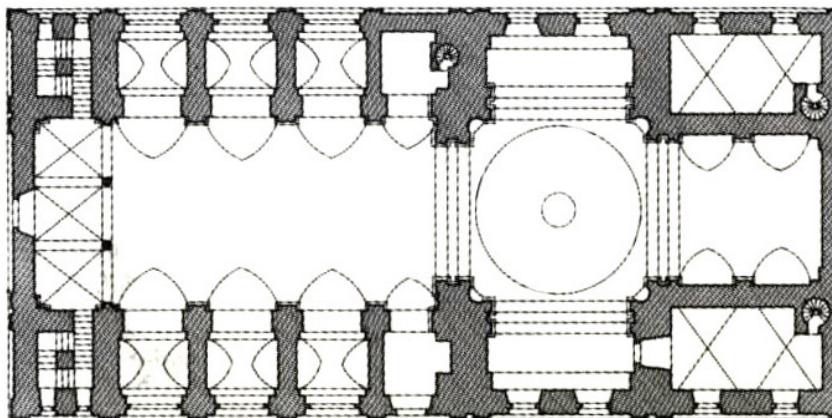

2. naloga: Baročna arhitektura

Slika 1

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 2

(Vir: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992)

- 2.1. S pomočjo arhitekture na sliki 1 naštejte tri značilnosti baročne arhitekture.

(3 točke)

- 2.2. V katerem mestu se je začela razvijati baročna arhitektura in katera sta glavna arhitekta, ki sta delovala v njem v 17. stoletju?

(3 točke)

- 2.3. S pomočjo tlora na sliki 2 poimenujte nov tip baročne cerkve in napišite, kateri ljubljanski cerkvi tloris pripada.

(2 točki)

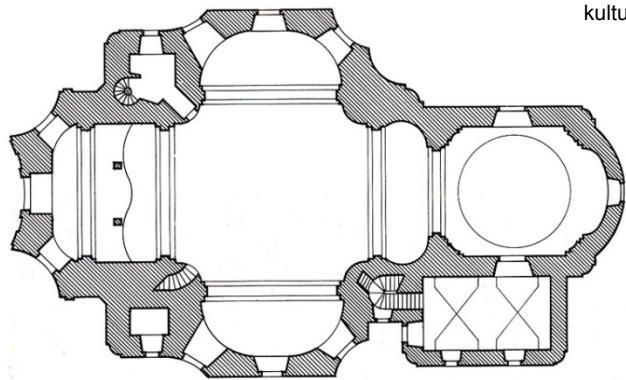

Slika 3

Slika 3 a (slika 3 v barvni prilogi)

(Vir slik 3, 3 a in 3 b: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992)

Slika 3 b

- 2.4. S pomočjo arhitektуре, ki je predstavljena na slikah 3, 3 a in 3 b (slika 3 a je slika 3 v barvni prilogi), poimenujte vodilnega arhitekta v 18. stoletju na Štajerskem ali katerega od umetnikov, ki so sodelovali pri njeni opremi. Zakaj temu prostoru rečemo tudi celostna umetnina?

(2 točki)

Slika 4

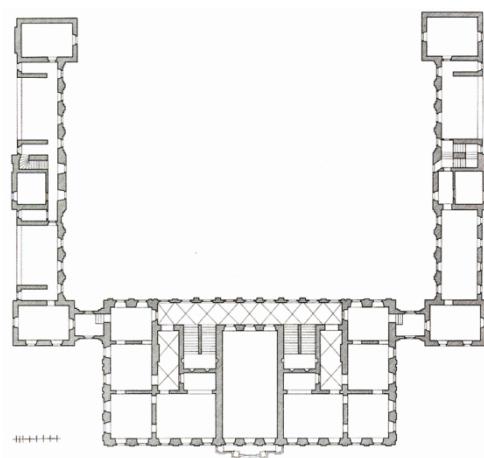
(Vir: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992)

Slika 5

(Vir: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992)

Slika 6

(Vir slik 6 in 6 a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992)

Slika 6 a

V sivo polje ne pišite.

- 2.5. S pomočjo arhitektur na slikah 4, 5 in 6 naštejte tri značilne baročne arhitekturne tipe glede na njihovo funkcijo.

(3 točke)

- 2.6. Kdo je bil naročnik arhitekture na slikah 6 in 6 a ter kako se na zunanjščini oziroma v tlorisu izraža baročna zasnova celotnega kompleksa?

(2 točki)

3. naloga: Zlata doba nizozemskega slikarstva

Slika 1 (slika 4 v barvni prilogi)

(Vir: J. Debicki, Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998)

Slika 2 (slika 5 v barvni prilogi)

(Vir: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004)

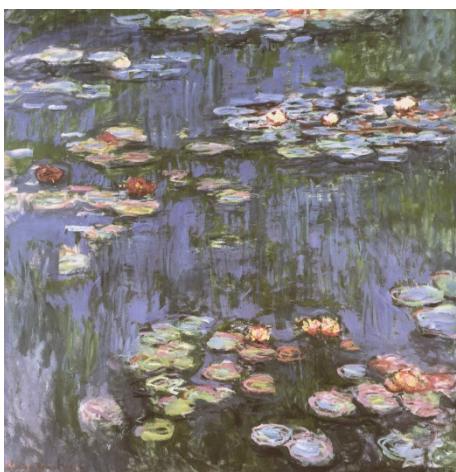
Slika 3

(Vir: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b8/>. Pridobljeno: 19. 3. 2014.)

Slika 4 (slika 6 v barvni prilogi)

(Vir: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993)

Slika 5 (slika 7 v barvni prilogi)

(Vir: <http://www.wikiart.org/>. Pridobljeno: 19. 3. 2014.)

- 3.1. Imenujte obdobje in navedite stoletje, ki mu pripada zlata doba nizozemskega slikarstva.
Kateri družbeni sloj in okoliščine so pripomogli k takemu razcvetu v umetnosti?

(4 točke)

- 3.2. Imenujte tri neposredno spoznavne motive, predstavljene na slikah 1, 2 in 4 (slike 4, 5 in 6 v barvni prilogi).

Slika 1 (slika 4 v barvni prilogi): _____

Slika 2 (slika 5 v barvni prilogi): _____

Slika 4 (slika 6 v barvni prilogi): _____

(3 točke)

- 3.3. Poimenujte avtorja umetniških del na slikah 1, 2 in 3 (sliki 1 in 2 sta sliki 4 in 5 v barvni prilogi) ter navedite dve značilnosti njegove likovne govorice.

(3 točke)

- 3.4. Oglejte si sliko 3 in napišite, v kateri grafični tehniki je to delo izvedeno ter to tehniko opišite.

(2 točki)

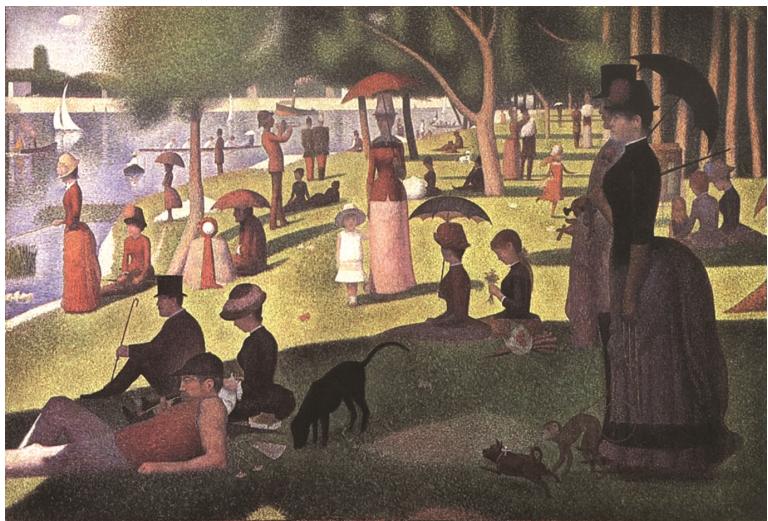
- 3.5. Avtorja dela na sliki 4 (slika 6 v barvni prilogi) so na novo odkrili in povzdignili slikarji dve stoletji kasneje. Primerjajte sliki 4 in 5 (sliki 6 in 7 v barvni prilogi) ter navedite dve skupni oblikovni značilnosti obeh del. Imenujte slikarsko smer, ki ji pripada delo na sliki 5 (slika 7 v barvni prilogi).

(3 točke)

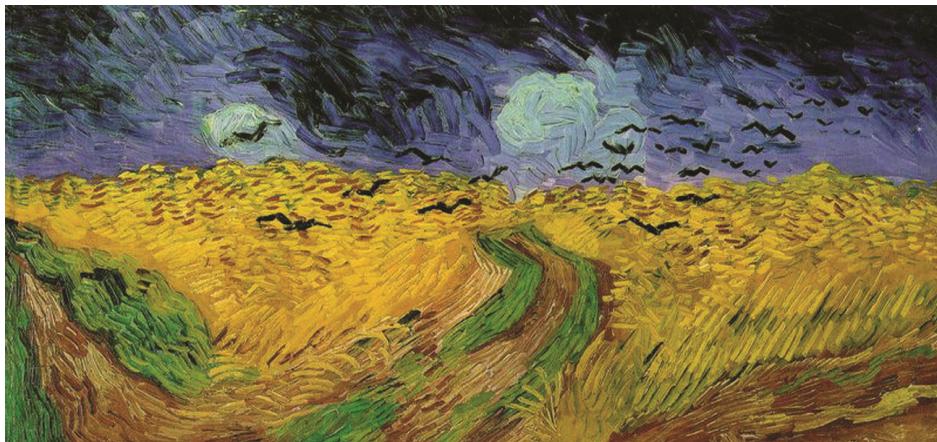
M 1 5 1 5 6 1 1 2 1 5

4. naloga: Postimpresionizem

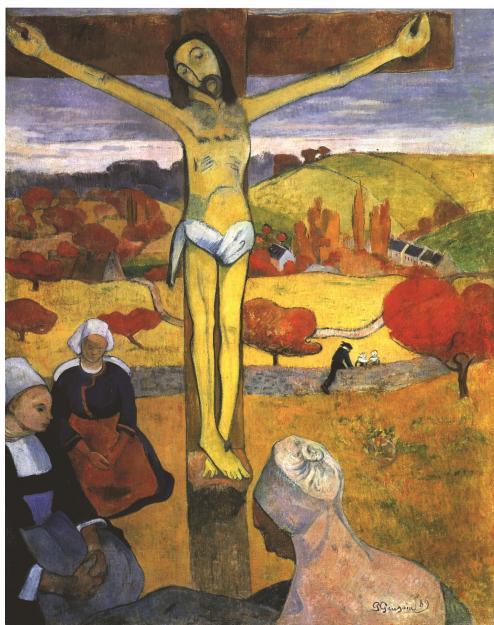
Slika 1 (slika 8 v barvni prilogi)

(Vir: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004)

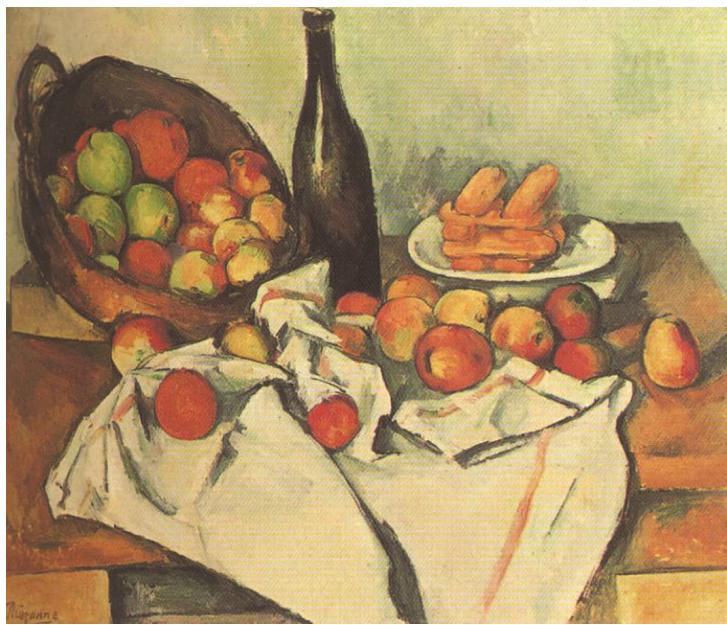
Slika 2 (slika 9 v barvni prilogi)

(Vir: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004)

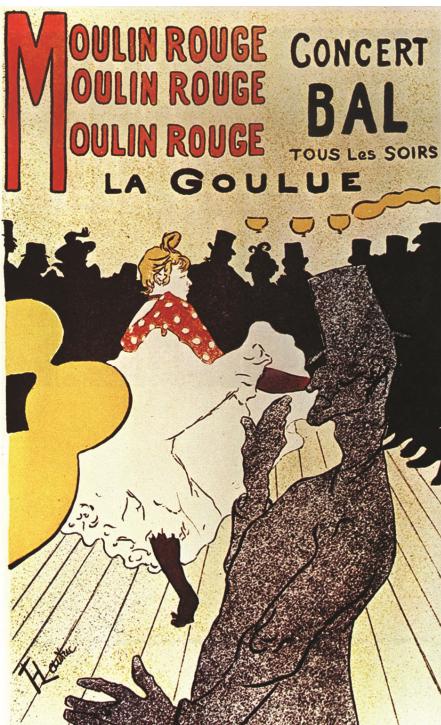
Slika 3 (slika 10 v barvni prilogi)

(Vir: S. Sproccati, Vodnik po slikarstvu, Mladinska knjiga, Ljubljana 1996)

Slika 4 (slika 11 v barvni prilogi)

(Vir: M. Levey, Zgoščena zgodovina slikarstva od Giotta do Cézanna, DZS, Ljubljana 1969)

Slika 5 (slika 12 v barvni prilogi)

(Vir: J. Schultze idr., 19. stoletje, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1971)

- 4.1. Razložite pojem postimpresionizem in navedite dve oblikovni značilnosti postimpresionističnih slikarjev.

(3 točke)

- 4.2. Ob umetniških delih od 1 do 5 (slike 8 do 12 v barvni prilogi) prepoznejte in imenujte dva slikarja. Na katere avantgardne umetniške smeri v začetku 20. stoletja so ti slikarji vplivali? Navedite dve smeri.

(4 točke)

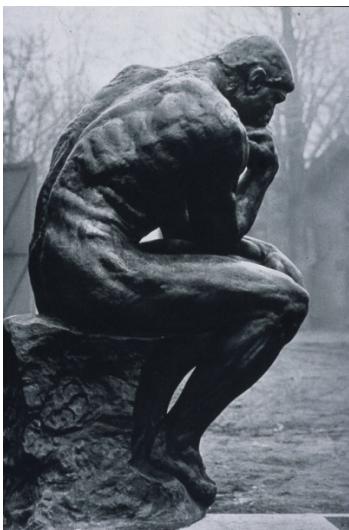

- 4.3. Iz motivov na slikah 1 in 2 (slike 8 in 9 v barvni prilogi) je razvidno, da sta slikarja slikala na prostem. Kako imenujemo ta način slikanja? Kaj je umetnikom v zvezi z barvami omogočilo, da so lahko zapustili atelje in odšli slikat v naravo?

(2 točki)

- 4.4. Umetniško delo na sliki 5 (slika 12 v barvni prilogi) je izdelano v grafični tehniki. Imenujte jo. Kakšna je bila vloga oziroma namen take umetnine?

(2 točki)

Slika 6

(Vir: <http://babystotomamma.blogspot.com/2011/02/>.
Pridobljeno: 19. 3. 2014.)

- 4.5. Na sliki 6 je slavno kiparsko delo velikega kiparja postimpresionizma. Imenujte umetnika in navedite ime umetnine.
Z dvema navedbama razložite novosti, ki jih je umetnik vpeljal v kiparstvo.

(4 točke)

5. naloga: Kiparstvo 20. stoletja

Slika 1

(Vir: http://hr.wikipedia.org/wiki/Ivan_Zajec.
Pridobljeno: 9. 10. 2012.)

5.1. Kako sta oblikovani figuri na sliki 1 in koga predstavljata?

(2 točki)

5.2. Delo na sliki 1 po načinu oblikovanja pripada tradiciji 19. stoletja, kot so ga poučevali na umetniških šolah. Kako strokovno imenujemo to tradicijo načina oblikovanja ali ustvarjanja?

(1)

Kaj označuje strokovni izraz **plinta**?

(1)
(2 točki)

M 1 5 1 5 6 1 1 2 1 9

Slika 2

(Vir: Več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012)

Slika 3

(Vir: A. Schug, Naša doba, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1970)

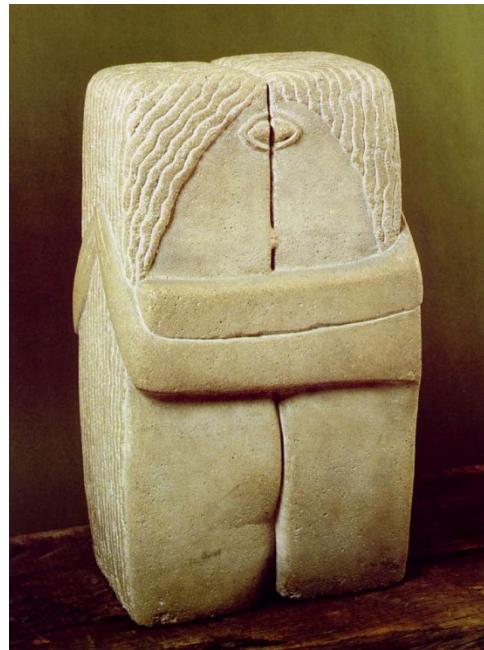
- 5.3. Navedite, kateri neposredno spoznavni motiv je upodobljen na slikah 2 in 3. Z dvema navedbama opišite, kako se delo na sliki 2 razlikuje v načinu oblikovanja od dela na sliki 3.

(3 točke)

Slika 4

(Vir: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993)

Slika 5

(Vir: Več avtorjev, Vrhunci likovne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994)

- 5.4. Moderna umetnost se odreka literarnosti. Primerjajte isti motiv na sliki 4 in 5 ter za vsakega posebej opredelite po dve vsebinski značilnosti, ki ju povezujeta ali ločujeta.

Slika 4: _____

(2)

Slika 5: _____

(2)
(4 točke)

Slika 6 (slika 13 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Slika 7 (slika 14 v barvni prilogi)

(Vir: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998)

- 5.5. Deli na slikah 6 in 7 (sliki 13 in 14 v barvni prilogi) imata soroden naslov, delo na sliki 6 (slika 13 v barvni prilogi) *Edinstvene oblike nadaljevanja v prostoru* in delo na sliki 7 (slika 14 v barvni prilogi) *Človek v času in prostoru*. Izberite si eno delo in navedite zanj dve značilnosti, kako se naslov izrazi v oblikovanju dela.

(2 točki)

M 1 5 1 5 6 1 1 2 2 1

Slika 8

(Vir: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998)

Slika 9

(Vir:
<http://theopenacademy.com/sites/>.
Pridobljeno 23. 3. 2014.)

- 5.6. V 60. letih 20. stoletja se iz kiparstva razvijejo nove smeri, ki presegajo tradicionalne okvire likovne umetnosti. Navedite, kako imenujemo postavitev v prostoru, kot je razvidna iz slike 8, in kako postavitev v okolju, kot je na sliki 9.

(2 točki)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 15 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 15 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 16 v barvni prilogi) glede na obliko in vsebino dela ter ugotovite, ali imata kakšno skupno značilnost.
(4 točke)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del.
(4 točke)

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 15 v barvni prilogi)

(Vir: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004)

M 1 5 1 5 6 1 1 2 2 3

23/32

V sivo polje ne pišite.

Slika 2 (slika 16 v barvni prilogi)

(Vir: Več avtorjev: Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012)

7. naloga

Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 17 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 17 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 18 v barvni prilogi) glede na obliko in vsebino.
(4 točke)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(4 točke)

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 17 v barvni prilogi)

(Vir: Š. Čopič, Slovensko slikarstvo, Cankarjeva založba, Ljubljana 1966)

Slika 2 (slika 18 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

M 1 5 1 5 6 1 1 2 2 5

8. naloga

Oglejte si likovno delo na sliki 1 (slika 19 v barvni prilogi) in ga predstavite tako, da:

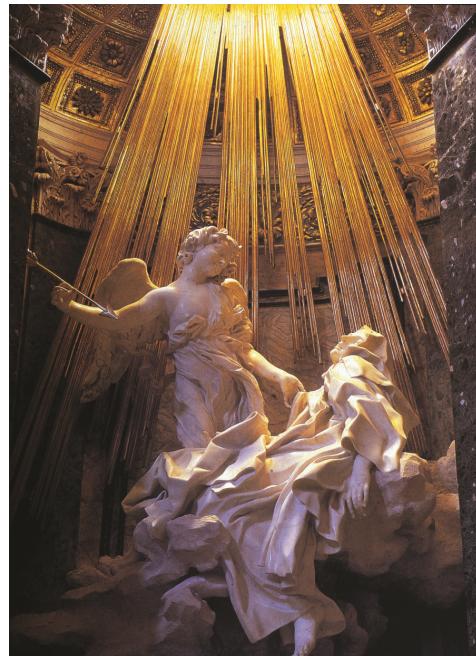
1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje figur in prostora, perspektiva, kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(4 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(4 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 1 (slika 19 v barvni prilogi) s tistim na sliki 2 (slika 20 v barvni prilogi) glede na obliko in vsebino dela.
(4 točke)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(4 točke)

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

Slika 1 (slika 19 v barvni prilogi)

(Vir: I. Kuhl idr., 50 Sculptures You Should Know, Prestel, München 2009)

Slika 2 (slika 20 v barvni prilogi)

(Vir: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵)

Številka izbrane naloge: _____

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pišite.

M 1 5 1 5 6 1 1 2 2 7

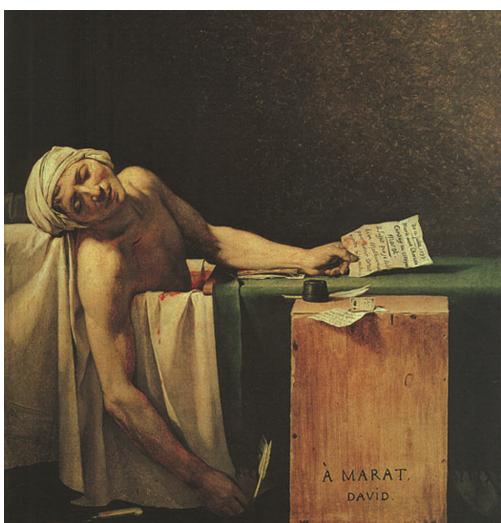
27/32

Prazna stran

M 1 5 1 5 6 1 1 2 2 9

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

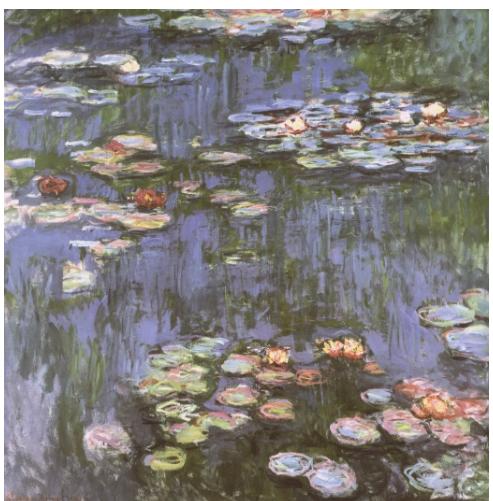
Slika 4

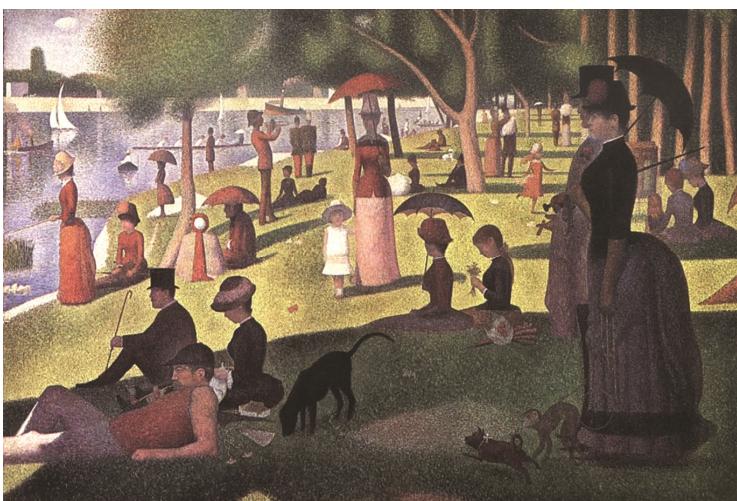
Slika 5

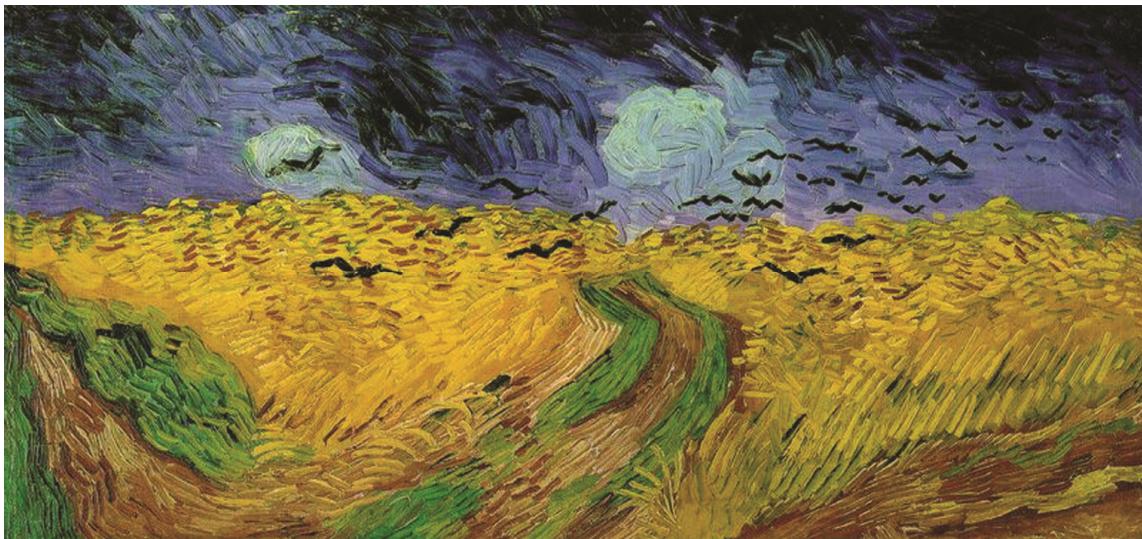
Slika 6

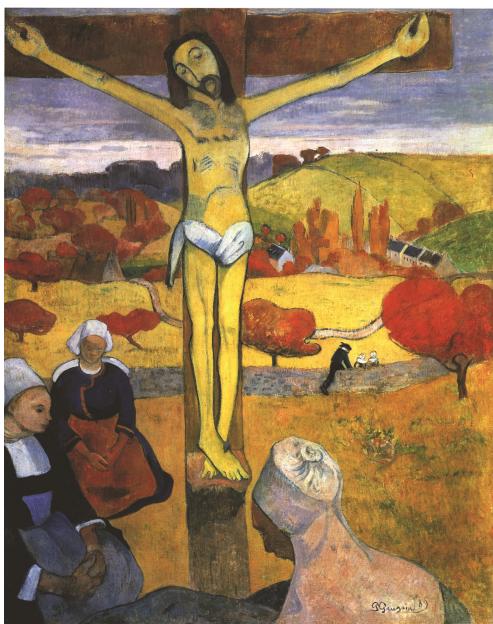
Slika 7

Slika 8

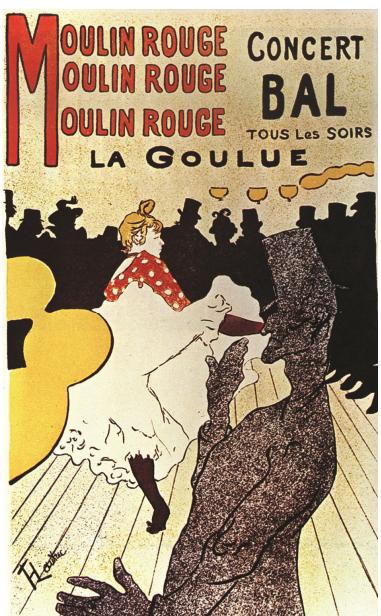
Slika 9

Slika 10

Slika 11

Slika 12

Slika 13

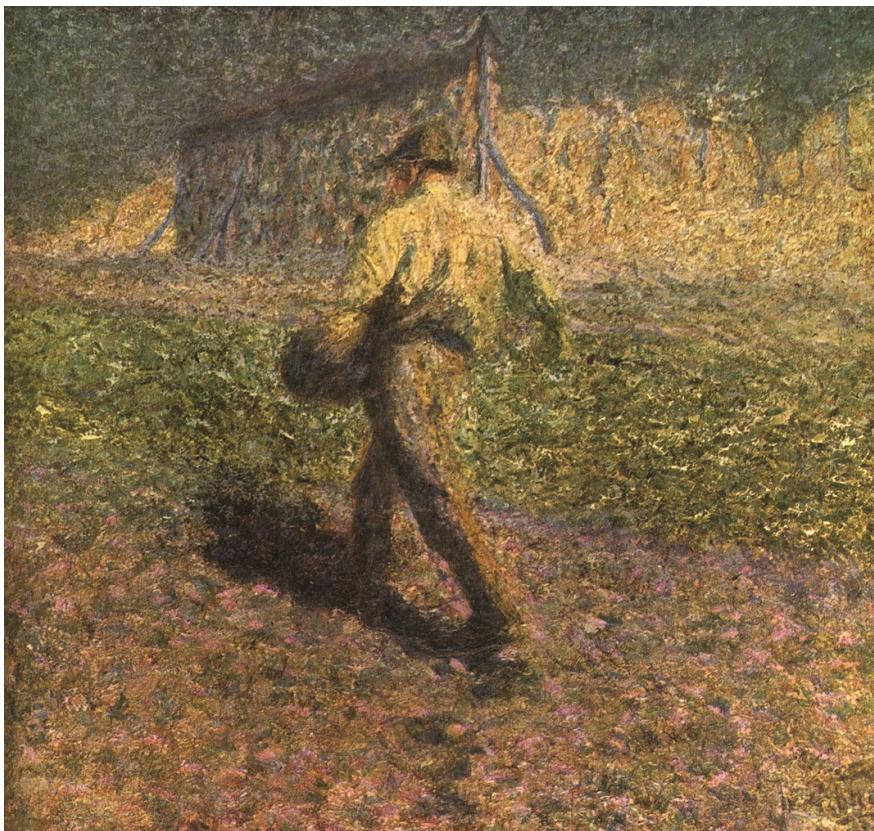
Slika 14

Slika 15

Slika 16

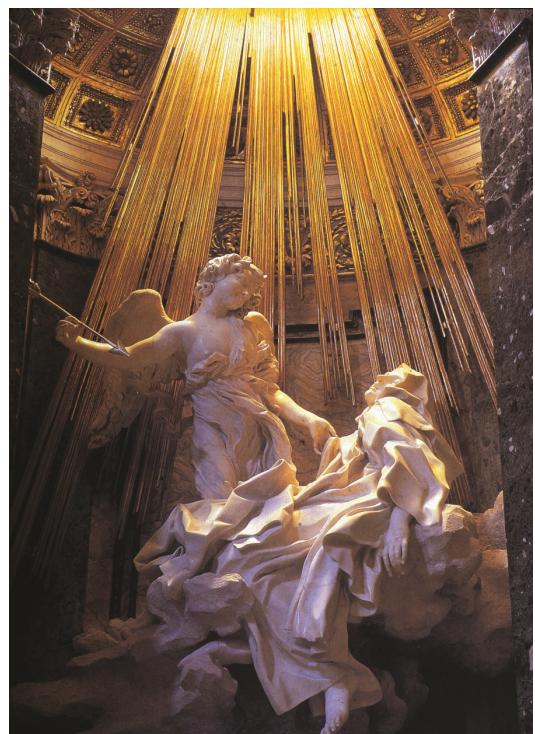
Slika 17

Slika 18

Slika 19

Slika 20